

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/178/2022
Identifikačné číslo spisu:	1115205574
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1115205574.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X. a H. H., bývajúce u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L. ako opatrovníkom, deti matky Mgr. H. H., bývajúcej v R., E. S. 2C a otca Ing. H. H., bývajúceho v L., F. 4, zastúpeného splnomocnencom Kolíková & Partners, s.r.o., so sídlom Radvanská 21, Bratislava, IČO: 47 239 441, za účasti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3P/15/2015, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. augusta 2021 sp. zn. 11CoP/339/2017, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením z 30. augusta 2017 č. k. 11CoP/339/2017-748 zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zo 14. júna 2017, č. k. 3P/15/2015-714 vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie zmenil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava I. č. k. 3P/15/2015-122 zo dňa 4. mája 2015 umožnením prítomnosti matky pri realizácii asistovaného styku otca s maloletými deťmi a to v závislosti od rozhodnutia asistujúceho psychológa a uložením povinnosti obom rodičom v súvislosti s výkonom asistovaného styku riadiť sa pokynmi asistujúceho psychológa a zrušením uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 3P/15/2015-122 zo dňa 4. mája 2015 v časti úpravy styku otca s maloletou H.. Vo zvyšnej napadnutej časti, ktorou súd prvej inštancie obmedzil platnosť neodkladného opatrenia na dobu 6 mesiacov od jeho vykonateľnosti, ktorá nastala jeho doručením (výrok II.) a zamietol návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia zo dňa 4. mája 2015, č. k. 3P/15/2015-122 (výrok III.), napadnuté uznesenie potvrdil.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu

zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP, ktoré napadnuté uznesenie považuje podľa § 420 prvá veta CSP za rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie o neodkladnom opatrení vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti skončilo. Dovolateľ uplatnil tiež dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a pre prípad nestotožnenia sa Najvyšším súdom Slovenskej republiky s prípustnosťou dovolania podáva podnet na podanie návrhu na začatie konania o súlade § 421 ods. 2 CSP s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmeniť potvrdením uznesenia Okresného súdu Bratislava č. k. 3P/15/2015-714.

3. K doručenému dovolaniu sa vyjadrila len matka maloletých detí, ku ktorej vyjadreniu dovolateľ písomne zaujal svoje stanovisko.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolacích (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“) po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania otca dospel k záveru, že konanie o tomto dovolaní je potrebné zastaviť.

5. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktorá je od 1. júla 2016 upravená v Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej aj „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní na súde prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Ustanovenia o dovolacom konaní podľa CSP sa tak použijú primerane, t. j. dovolací súd aj v danom prípade postupuje primerane podľa ustanovení o priebehu konania v prvej inštancii. V prípade mimosporových konaní sa postupuje podľa CMP a subsidiárne podľa CSP (§ 2 ods. 1 CMP). Primerané použitie ustanovení CSP je vylúčené, iba ak CMP pri danom dovolacom konaní upraví špeciálnu úpravu, ak primerané použitie niektorých ustanovení výslovne vylúči alebo ak je ich použitie vylúčené povahou veci alebo výkladom.

8. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

9. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Procesné podmienky sú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ civilného konania (vrátane konania mimosporového), čím je vyššie citované zákonné ustanovenie primerane aplikovateľné i na predmetné dovolacie konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti.

10. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že hoci Civilný sporový poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Procesné podmienky sú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ civilného konania (vrátane konania o nariadení neodkladného opatrenia), čím je vyššie citované zákonné ustanovenie primerane aplikovateľné i na predmetné dovolacie konanie.

11. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. K samotnému zániku neodkladného opatrenia môže dôjsť iba v prípade uplynutia času, na ktorý bolo

nariadené; to je z povahy veci podmienené predchádzajúcim rozhodnutím súdu o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas, resp. účelom neodkladného opatrenia bude dočasná úprava pomerov v presne vymedzenom časovom období. Pre každé časovo obmedzené neodkladné opatrenie platí, že uplynutím stanoveného času bez ďalšieho zaniká ex lege, pokiaľ už skôr nedošlo k jeho zrušeniu. O zániku neodkladného opatrenia sa nevydáva osobitné rozhodnutie; zánik jeho účinkov sa viaže na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času.

14. Po preskúmaní veci dovolací súd zistil, že v čase rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní otca proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo 14. júna 2017, č. k. 3P/15/2015-714, ktorého sa otec domáhal iniciovaním dovolacieho konania, s ponechaním doby jeho trvania 6 mesiacov od jeho vykonateľnosti, ktorá mala nastať doručením napadnutého uznesenia, súdom určené obdobie, na ktoré bolo časovo obmedzené medzičasom bezpochyby uplynulo (napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo ako poslednému doručené otcovi dňa 14.7.2017, od ktorého dátumu lehota 6 mesiacov uplynula dňa 14.1.2018).

15. Dovolaním napadnuté rozhodnutie o neodkladnom opatrení v čase rozhodovania dovolacieho súdu tak stratilo v spojení s objektívnou právnou skutočnosťou (uplynutím času, na ktoré bolo nariadené) účinky, čím zanikol cieľ dovolacieho prieskumu a dovolací návrh otca stratil opodstatnenie.

16. Najvyšší súd preto konanie o dovolaní podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP zastavil.

17. Dovolateľ v dovolaní podal i podnet na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR o súlade § 421 ods. 2 CSP s Ústavou SR.

18. Dovolací súd v danom prípade nevidí dôvod pre využitie legitimácie na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, nakoľko podľa jeho úsudku výklad a použitie namietaného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu nevytvára nesúlad s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

19. Dovolateľovi, ale nič nebráni obrátiť sa na ústavný súd so sťažnosťou podľa ustanovenia § 127 ods. 1 Ústavy SR pre porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd, ktorým základným ústavným právom je i právo na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, tiež právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na starostlivosť o deti a ich výchovu, keďže sa nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich týchto práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje.

20. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.